

กรอบแนวคิดสำคัญของการศึกษา
การนำนโยบายไปปฏิบัติ:
แบบบนลงล่าง แบบล่างขึ้นบน
และแบบผสมผสาน

อจิรภาส เพียรขุนทด*

Received: 4 March 2024

Revised: 6 April 2024

Accepted: 25 April 2024

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์; อีเมล:
ajirapa@tu.ac.th

Conceptual Frameworks of Policy Implementation Study: The Top-Down, Bottom-Up, and Hybrid Approaches

*Ajirapa Pienkhuntod***

** Assistant Professor, Faculty of Political Science, Thammasat University; E-mail:
ajirapa@tu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิชาการชิ้นนี้นำเสนอกรอบแนวคิดพื้นฐานที่ถูกนำมาใช้ในการศึกษาวิเคราะห์การนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยสามารถแบ่งได้เป็นสามประเภทหลัก ประกอบด้วย กรอบแนวคิดการนำนโยบายไปปฏิบัติแบบบนลงล่าง แบบล่างขึ้นบน และแบบผสม เนื้อหาในบทความนี้บ่งชี้สมมติฐานหลัก ตัวแปรสำคัญ และตัวอย่างกรอบแนวคิดของนักวิชาการที่โดดเด่น ซึ่งถูกอ้างอิงและนำไปใช้ศึกษานโยบายอย่างกว้างขวาง เพื่ออธิบายช่องว่างและความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายและเป้าหมายนโยบายที่กำหนด และผลลัพธ์จริงของนโยบายเมื่อได้นำไปปฏิบัติแล้ว อย่างไรก็ตาม กล่าวได้ว่า กรอบแนวคิดเพื่อศึกษาและทำความเข้าใจในการนำนโยบายไปปฏิบัติในโลกที่มีพลวัตและความซับซ้อนสูงยังคงมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องและยากจะอธิบายได้อย่างครบถ้วนในคราวเดียวได้ในบทความนี้

คำสำคัญ: การนำนโยบายไปปฏิบัติแบบบนลงล่าง, การนำนโยบายไปปฏิบัติแบบล่างขึ้นบน, การนำนโยบายไปปฏิบัติแบบผสม

Abstract

This article presents foundational frameworks for policy implementation study, which can be categorized into the top-down, bottom-up, and hybrid implementation frameworks. It discusses key assumptions, variables, and exemplary conceptual frameworks by prominent scholars, which are used to investigate and analyse policies widely to explain the gap and relationship between policy intention and actual policy outcomes when implemented. Nonetheless, it is important to note that there are other conceptual frameworks to study policy implementation and conceptualization of policy implementation is rather on-going process in an increasingly complex and dynamic world, impossible to be discussed comprehensively at once in this article.

Keywords: Top-down Approach to Policy Implementation, Bottom-up Approach to Policy Implementation, Hybrid Approach to Policy Implementation